

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE

ÖZCAN ÇOLAK – TÜRKİYE

(Başvuru no. 30235/03)

KARARIN ÖZET ÇEVİRİSİ

STRAZBURG

6 Ekim 2009

İşbu karar AİHS'nin 44/2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Şekli düzeltmelere tabi olabilir.

USUL

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan 30235/03 no'lu davanın nedeni, Özcan Çolak ("başvuran") adlı T.C. vatandaşının, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 1 Ağustos 2003 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin ("Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin - AİHS") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurdur.

Başvuran İstanbul Barosu avukatlarından F.N. Ertekin ve T. Ayçık tarafından temsil edilmiştir.

OLAYLAR

DAVANIN OLAYLARI

1974 doğumlu başvuran Tekirdağ'da ikamet etmektedir.

A. Gözaltında tutulma ve başvuranın kötü muameleye uğradığına ilişkin tıbbi raporlar

Başvuran 5 Kasım 1999 tarihinde sabah saat 10 sularında, yasadışı silahlı MLKP (*Marksist-Leninist Komünist Partisi*) örgütü üyesi olduğu şüphesiyle Tekirdağ'da gözaltına alınmıştır.

Aynı gün saat 14 sularında başvurunu muayene eden doktor başvuranın vücudunda kötü muamele izine rastlamamıştır.

Aynı gün başvuran saat 14.10'da Erzincan Emniyet Müdürlüğü'nde görevli polis memurlarına teslim edilmiş, buradan araçla Erzincan'a nakledilmiştir.

Başvuran 6 Kasım ve 7 Kasım 1999 tarihlerinde silahları nereye gömdüğünü göstermesi için dağda iki kez yer göstermeye götürülmüştür.

Erzincan Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nde görevli iki polis memuru 7 Kasım 1999 tarihinde başvurunu sorgulamıştır. Başvuran MLKP'de katıldığı etkinlikleri ayrıntılı olarak anlatmıştır.

Başvuran belirlenemeyen bir tarihte, önceden hazırlanmış, diğer hususlar meyanında, sessiz kalma hakkının bulunduğunu belirten bir belge imzalamıştır.

Başvuran 9 Kasım 1999 tarihinde Erzincan Devlet Hastanesi'nde muayene edilmiş, vücudunda kötü muamele izine rastlanmamıştır.

Aynı gün başvuran, baronun atadığı avukatıyla beraber Erzincan Sulh Ceza Mahkemesi huzuruna çıkarılmıştır. Başvuran gözaltında kötü muameleye uğradığından, ifade verebilecek durumda olmadığını belirtmiştir. Başvuran muayenesinin yapılması için bir hastaneye sevkini istemiştir. Hakim başvuranın sol gözünde morarma ve kızarıklık gözlemlenmiş, ayağa kalkmakta ve konuşmakta güçlük çektiğini tespit etmiştir. Muayene edilmesi için Devlet

Hastanesi Adli Tabipliğine sevk edilmesine karar vermiştir. Mahkeme aynı gün başvuranın tutukluluk durumunun devamına karar vermiştir.

Başvuran 9 Kasım 1999 tarihinde Erzincan Devlet Hastanesi'nde muayene edilmiştir. Muayenede, vücudunda kötü muamele izine rastlanmamıştır.

Başvuran 12 Kasım 1999 tarihinde tutukluluk kararına itiraz etmiştir. Hem Tekirdağ hem de Erzincan Emniyet Müdürlüklerindeki polis memurlarının kötü muamelesine maruz kaldığını belirtmiştir. Yapılan muameleye ilişkin olarak, dövüldüğünü, asıldığını, cinsel organının sıkıldığını ifade etmiş, bunların ne zaman gerçekleştiğine dair ayrıntılı bilgi vermiştir. Erzincan Sulh Ceza Mahkemesi başvuranın tutukluluk halinin devamına yaptığı itirazı aynı gün reddetmiştir.

Bu esnada, başvuran, 10 Kasım 1999 tarihinde, cezaevi tabipliğinde muayene edilme talebinde bulunmuştur.

Başvuran aynı gün saat 17.35'te cezaevi tabibi tarafından muayene edilmiştir. Cezaevi tabibi, başvuranın sol gözünün altında yok olmakta olan 1 ila 3 cm uzunluğunda açık yeşil renkte, ekimoz veyahut hiperpigmentasyona benzeyen ve tahminen yedi ila on gün önce oluşmuş bir iz kaydetmiştir. Tabip başka bir dövülme veya şiddet emaresi kaydetmemiştir.

B. Başvuranın kötü muamele iddialarına ilişkin cezai soruşturma

Erzincan Cumhuriyet Başsavcısı kötü muamele iddialarına ilişkin soruşturma başlatmıştır.

Savcı 28 Kasım 1999 tarihinde başvuranın kötü muameleye ilişkin iddialarını dinlemiştir. Başvuran nerede, ne zaman ve hangi biçimlerde kötü muameleye maruz kaldığına ilişkin ayrıntılar vermiştir. Özellikle, gözündeki yaralanmanın, Erzincan'a nakledilirken, araç sürücüsünün darbeleri sonucu oluştuğunu iddia etmiştir. Ayrıca hem Tekirdağ'da hem de Erzincan'da sorgulanması sırasında işkenceye maruz kaldığını yinelemiştir.

Cumhuriyet Savcısı 22 Kasım 1999 tarihinde başvurunu muayene eden Erzincan Devlet Hastanesi doktorlarının ifadesini almıştır. Her iki doktor da muayeneyi yasalara uygun biçimde gerçekleştirdiklerini, başvuruda herhangi bir kötü muamele izine rastlamadıklarını belirtmişlerdir.

Savcı 2 Aralık 1999 tarihinde, başvuranla aynı zamanda yakalanan sanıklardan Y.T.'yi dinlemiştir. Y.T. gözleri sürekli bağlı kaldığından, başvurana kötü muamelede bulunan herhangi bir kişi görmediğini belirtmiştir. Polis memurlarının kendisine kötü muamelede bulunmadıklarını ve kötü muamele emaresi sesler duymadığını belirtmiştir.

Savcı 21 Aralık 1999 tarihinde sanık polis memuru D.A.'yı dinlemiştir. D.A. başvurunu 7 Kasım 1999 tarihinde sorguladığını, o tarihte başvuranın sol gözünün altında kaybolmakta olan ve birkaç günlük olduğu anlaşılan bir bere olduğunu belirtmiştir. Bunun nasıl meydana geldiğini bilmediğini, başvurana ne yalnızken ne de başkaları varken kötü muamelede bulunulmadığını ifade etmiştir.

22 Aralık tarihinde başka bir polis memuru dinlenmiştir. Polis memuru kötü muamele iddialarını reddetmiş, başvuranın gözündeki berenin, yirmi beş saat boyunca yolculuk

yapması, uzun süre sorgulanması ve olay yeri incelemeleri için iki kez dağa götürülmesine bağlı olarak meydana gelmiş bir şişlik olabileceğini iddia etmiştir.

Savcı 18 Ocak 2000 tarihinde başvurunu cezaevinde muayene eden doktor E.Ç.'yi dinlemiştir. Doktor muayeneyi yasalara uygun biçimde gerçekleştirdiklerini teyit etmiştir. Başvuranın vücudunda, ancak dikkatli bakıldığında gözlerinin altında görülebilen açık yeşil alan haricinde kötü muamele izine rastlamamıştır. Bu bağlamda, bu alan büyük olmadığından, kötü muamele emaresi olduğunu düşünmediğini, bunun uykusuzluk veyahut bölgesel enfeksiyon sonucu oluşmuş olabileceği sonucuna vardığını ifade etmiştir.

Savcı 21 Şubat 2000 tarihinde başvuranla aynı anda yakalanıp gözaltına alınan sanıklardan I.K.'yı dinlemiştir. I.K., diğer hususlar meyanında, gözleri bağlandığından, başvurana kötü muamelede bulunan kimseyi görmediğini belirtmiştir. Kötü muameleyi işaret eden herhangi bir gürültü duymadığını ileri sürmüştür. Öte yandan, başvuranın nerede tutulduğunu bilmediğinden, bir ses duyduğundan emin olamadığını ifade etmiştir.

Erzincan Cumhuriyet Savcısı 24 Mart 2000 tarihinde Erzincan Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nde görevli iki polis memuruyla ilgili olarak yetkisizlik kararı vermiştir. Savcı kararında, doktorlar ve başvuranla aynı tarihte aynı sebeplerle gözaltına alınan diğer şahitlerin tanıklıklarını özellikle kaydetmiştir.

C. Başvuran hakkında açılan cezai dava

Bu esnada, 13 Aralık 1999 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı başvuran hakkında bir iddianame sunmuş, Türk Ceza Kanunu'nun 168/2 ile 264/6 ve 264/8 maddeleri kapsamında başvurunu yasadışı silahlı MLKP örgütüne üye olmak ve halka açık yerde molotof kokteyli atmakla suçlamıştır.

Adalet, Sağlık ve İçişleri Bakanları tarafından, avukatların cezaevine girişlerine ilişkin güvenlik tedbirleri çıkarmak için ortaklaşa hazırlanan "üçlü protokol" 17 Ocak 2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Güvenlik tedbirleri değişmezken, Türk Barolar Birliği, diğer hususlar meyanında, bu tür tedbirlerin savunma haklarını ihlal edeceğini göz önünde bulundurarak, avukatların cezaevlerine girmemeleri yönünde bir karar vermiştir.

Bu esnada, başvuran hakkında 27 Aralık 1999 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açılmıştır. Yargılama esnasında, başvuran MLKP'yle olan bağlantısını sürekli olarak reddetmiş, polis sorgulaması sırasında işkenceye uğradığını ve kendi aleyhinde itiraflarda bulunmaya zorlandığını iddia etmiştir. Dava dosyasında bulunan tıbbi raporlardaki tespitleri kabul etmemiştir. Başvuran ayrıca, "üçlü protokol"ün çıkardığı katı tedbirler nedeniyle avukatına erişimde zorluklarla karşılaştığını belirtmiştir. Başvuranın avukatı mahkemede ayrıca, bir kişi dışında, başvuran aleyhinde ifade veren tüm sanıkların diğer mahkemelerce de beraat ettirildiklerini ileri sürmüştür.

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi 4 Eylül 2002 tarihinde başvurunu yasadışı silahlı örgüt üyeliğinden suçlu bulmuş, on iki yıl altı ay hapis cezasına çarptırmıştır. Bunu yaparken, başvuranın gözaltında verdiği ifadeleri, olay yerinde gerçekleştirilen tatbikatın tam kayıtları ve diğer şüpheli ve mahkumların polise ve diğer mahkemelere verilen ifadelerini içeren dava dosyasındaki delilleri göz önünde bulundurmıştır. Mahkeme özellikle, tıp raporlarında kötü muamele emaresi bulunmadığı, başvuranın ifadelerinin samimi ve gerçeğe uygun olduğu kanısına varmıştır.

Yargıtay 4 Şubat 2003 tarihinde ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır. Başvuranın kararın düzeltilmesine ilişkin talebi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından 20 Mart 2003 tarihinde reddedilmiştir.

D. İzleyen gelişmeler

Yeni Türk Ceza Kanunu'nun yürürlüğe girmesinin ardından başvuranın cezasının infazı, Erzincan Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 22 Ekim 2004 tarihinde ertelenmiştir. Başvuran cezaevinden serbest bırakılmıştır.

Erzincan Ağır Ceza Mahkemesi 10 Nisan 2006 tarihinde, ek kararlar, başvurana ilişkin ilk cezayı altı yıl üç aylık hapis cezasına indirmiştir. Bu karar 10 Mayıs 2006 tarihinde nihalaştırılmıştır.

HUKUK

I. AİHS'İNİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran AİHS'nin 6/1 ve 6/3 (b) ve (c) maddesi uyarınca, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin, ön soruşturma sırasında avukata erişimi olmadığı bir zamanda işkence altında alınan ve başvuranın sonradan reddettiği ifadeleri kabul edip, bunlara dayanarak mahkumiyet kararı vermesi nedeniyle, adil yargılanma hakkından yoksun bırakıldığından; kendisini mahkum etmek için delil olarak alınan tanık ifadelerinin de baskı altında alındığından; ne kendisinin ne de kendisini yargılayan mahkemenin bu tanıkları sorguladığından; "üçlü protokolün" uygulanması nedeniyle çıkan güçlükler yüzünden yargılanması sırasında yerinde bir hukuki yardımdan yoksun bırakıldığından; Cumhuriyet Savcısının karar düzeltme başvurularını değerlendirmesinin kuvvetlerin eşitliği ilkesini ihlal ettiğinden ve davanın görüldüğü mahkemenin kararının gerekçesiz olduğundan şikayetçi olmuştur.

Başvuran ayrıca, AİHS'nin 6. ve 8. maddeleri uyarınca, avukatıyla olan yazışmalarının, cezaevi yetkilileri tarafından açılıp incelenmek suretiyle sürekli olarak müdahaleye uğradığından şikayetçi olmuştur.

AİHM, şikayetleri AİHS'nin 6/1 ve 3 (b) ve (c) maddesi kapsamında inceleyecektir.

A. Adli yardım sağlanmaksızın, işkence altında alındığı iddia edilen ifadelerin İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından kullanılması

1. Kabuledilebilirlik

Hükümet, AİHM'den, başvuranın gözaltındayken adli yardım verilmemesine ilişkin şikayetini, başvuranın başvurusunu gözaltı süresinin bitiş tarihinden itibaren altı ay içinde yapmayarak altı ay kuralına uymadığı gerekçesiyle reddetmesini talep etmiştir (AİHS'nin 35/1 maddesi).

AİHM, benzer davalarda Hükümet'in ön itirazlarını inceleyip reddettiğini yineler (özellikle bkz. *Çimen – Türkiye*, 19582/02). AİHM, mevcut davada yukarıda belirtilen başvurulara ilişkin içtihadın dışına çıkılmasını gerektirecek özel bir koşul tespit edememiştir.

Sonuç olarak, AİHM Hükümet'in ön itirazını reddeder.

Ayrıca, AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde başvurunun bu kısmının dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, başka açılardan bakıldığında da kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle kabuledilebilir niteliktedir.

2. Esas

AİHM, AİHS'nin 19. maddesi uyarınca görevinin, Sözleşmeye Taraf Devletler'in AİHS kapsamında kabul ettikleri yükümlülüklere uymalarını sağlamak olduğunu yineler. Özellikle, AİHS'nin güvence altına aldığı hak ve özgürlükleri ihlal etmedikleri sürece, yerel mahkemeler yüzünden meydana geldiği iddia edilen maddi ve hukuki hataları incelemek AİHM'nin görevi değildir. 6. madde, adil yargılanma hakkını güvence altına almakta olup, benzer kanıtların kabuledilebilirliğiyle ilgili hükme varmaz. Bu öncelikle ulusal kanunlar uyarınca düzenlenecek bir meseledir (bkz. *Schenk - İsviçre*).

Bu nedenle, ilke olarak, belirli kanıt türlerinin - örneğin, ulusal kanunlar açısından kanunsuz biçimde elde edilmiş kanıtlar - kabuledilebilir olup olmadığını veyahut esasında başvuranın suçlu olup olmadığını belirlemek AİHM'nin görevi değildir. Yanıtlanması gereken soru, yargılama sürecinin, kanıtın elde edildiği yöntem de dahil olmak üzere bütün olarak, adil olup olmadığıdır. Bu durum, sözkonusu "kanunsuzluk" ile başka bir AİHS hakkının sözkonusu olduğu durumlarda tespit edilen ihlalin mahiyetinin incelenmesini kapsar (diğerlerinin yanı sıra bkz. *Jalloh – Almanya* [BD], 54810/00).

AİHM, 3. madde ihlal edilerek elde edilen kanıtın cezai davada kullanılmasının, delilin kabul edilmesi mahkumiyet kararı verilmesinde belirleyici olmasa bile, bu davanın adilliyetini ihlal edebileceği hükmüne varmıştır (*Söylemez – Türkiye*, 46661/99). Ayrıca 3. maddeye ilişkin bir şikayetin bulunmayışı, 6. maddenin teminatlarıyla örtüşmesi bakımından, AİHM'yi, başvuranın kötü muamele iddialarını göz önünde bulundurmaktan alıkoymamaktadır (bkz. *Örs ve Diğerleri – Türkiye*, 46213/99 ve *Kolu – Türkiye*, 35811/97).

Ayrıca, AİHM, kişinin kendi aleyhine tanıklık yapmaktan çekinmesi veyahut sessiz kalma hakkının genel olarak adil yargılamanın özünü teşkil eden uluslararası standart olarak kabul edildiğini yineler. Bu hakların amacı sanık için, yetkili makamların uyguladığı uygunsuz baskıya karşı koruma sağlamak, dolayısıyla adli hatalardan kaçınmak ve 6. maddenin hedeflerini teminat altına almaktır (bkz. *John Murray - İngiltere*). Bu hak, bir ceza davasındaki davacı tarafın, sanığın rızası olmadan baskı veya zorlama yoluyla elde edilen kanıtlara başvurmadan sanığa karşı davasını ispat etme yoluna gittiğini varsaymaktadır (bkz. *Jalloh ve Kolu*). AİHM özellikle göz önünde bulundurduğu usul tedbirlerinden birisi ilk aşamalarda avukat erişiminin sağlanmasıdır (bkz. *Salduz*).

Mevcut davada, başvuran 5 Kasım 1999 tarihinde Tekirdağ'da yakalanmıştır. Aynı tarihte araçla Erzincan'a nakledilmiştir. Burada 9 Kasım 1999 tarihine kadar tutuklu kalmıştır. Başvuran bu süre zarfında sorgulanmış, yer gösterme için iki kez dağa götürülmüş, burada suçlayıcı ifadeler vermiştir.

Bu bağlamda, AİHM, başvuranın, bu ifadeleri, avukata erişiminin bulunmadığı koşullarda verdiğini gözlemler. AİHM ayrıca başvuranın daha sonra yerel mahkemelerdeki davalarda, işkenceye ve kötü muameleye uğradığını iddia ederek, bu ifadelerin doğru olmadığını ifade ettiğini gözlemler. Bu bağlamda AİHM, o aşamada başvuranın avukata erişim hakkı üzerinde uygulanan kısıtlamanın sistemli olduğunu ve devlet güvenlik mahkemelerinin yetki alanına giren suçlarla bağlantılı olarak tutuklu bulunan herkese uygulandığını gözlemler (bkz. *Salduz*). *Salduz* kararında AİHM, bunun başlı başına AİHS'nin 6. maddesinin koşullarını yerine getirmediğini tespit etmiştir.

Üstelik AİHM, dava dosyasında bulunan ve başvuranın sessiz kalma hakkından uygun bir biçimde haberdar edildiğini açıkça göstermek için önceden çıktısı alınıp imzalanmış, tarihi bulunmayan belgeden ikna olmamıştır. Son olarak, başvuranın iddialarına ilişkin cezai soruşturmanın, savcuyu delil yetersizliği nedeniyle hiçbir polis memurunu mahkemeye sevk etmeme kararı vermeye itmesine ve başvuranın bu karara ağır ceza mahkemelerinde itiraz etmemesine karşın, polis memurlarının başvuranın sorgulanması sırasındaki tavırları konusunda AİHM'nin ciddi şüpheleri devam etmektedir. Bu bağlamda, AİHM, başvuranın olaylara ilişkin tutarlı ve ayrıntılı ifadesini, başvuranın “yirmi beş saat boyunca araba yolculuğu yapması, uzun süre sorgulanması ve iki kez dağa götürülmesi” sonucu yorgun düşmüş olabileceğini ima eden bir polis memurunun tanık ifadesini, gözaltında tutuldukları sırada gözlerinin bağlandığı yolunda ifade veren I.K. ve Y.T. adlarındaki tutukluların tanık ifadelerini, başvuranın, gözaltı süresi bitiminde hem baronun atadığı avukat hem de sulh ceza mahkemesi hakimi tarafından, duruşmalara sık çıkmadığının gözlenmesini ve cezaevi tabibinin, gözaltı süresi bitiminden sonraki gün başvuranın sol gözünde kaydettiği eziği kaydeder.

Bununla beraber, AİHM, başvuranın davayı gören mahkemede, işkence ve kötü muamele altında alındığını iddia ederek ifadesini geri çekmesine karşın, ilk derece mahkemesinin, başvuranın polise verdiği ifadesinin samimi ve gerçek olduğuna karar verdiğini ve Türk yasalarının genel olarak başvuranın savunması açısından belirleyici olan, sorgulama sırasında elde edilen ancak mahkemede reddedilen hiçbir itirafa ehemmiyet göstermemesine karşın, başvuranı mahkum ederken bu ifadelere önem atfettiğini gözlemler.

Bu koşullarda, AİHM, başvuranın ön soruşturma sırasında işkence ve kötü muamele altında avukatı olmaksızın alındığı varsayılan ifadelerinin kendisine açılan dava sırasında mahkemede kullanılmasının, davayı adil olmaktan tamamıyla uzak kıldığı kanısındadır.

Buna göre AİHS'nin 6/3(c) maddesinin 6/1 maddeyle bağlantılı olarak ihlal edildiği kanısındadır.

B. Davanın adillğine ilişkin meydana geldiği iddia edilen diğer ihlaller

Hükümet, AİHM'den, başvuranın, tanıkları sorgulayamadığı veya sorgulatamadığı iddialarıyla ilgili şikayetini, davayı gören mahkemeden bunları incelemesini veya inceletmesini istemediği için, iç hukuk yollarının tüketilmesi koşulunu yerine getirmediği gerekçesiyle reddetmesini talep etmiştir.

AİHM, yukarıda belirtilen Hükümet'in itirazının, başvuranın bu başlık altındaki şikayetlerinin özünü yakından ilintili olduğu ve ayrı tutulamayacağı kanısındadır. Söz konusu şikayetin esasına önyargı uygulanmasının önlenmesi için, bu sorular beraber incelenmelidir. Başvuranın şikayetleri diğer bakımlardan da kabuledilebilir ilan edilmelidir.

AİHM, davanın olayları, tarafların savları ve AİHS'nin 6/1 ve 6/3 (c) maddesinin ihlal edildiği tespitini göz önünde bulundurarak, AİHS'nin 6. maddesi kapsamında ortaya sürülen ana hukuki soruyu incelemiştir. Bu nedenle, başvuranın bu hüküm kapsamındaki şikayetlerine ilişkin ayrı bir karar verilmesine gerek bulunmadığı sonunca varmıştır (örn. bkz. *Juhnke – Türkiye*, 52515/99 ve *Getiren – Türkiye*, 10301/03).

III. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesine göre:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

Başvuran, 20.650 Euro maddi, 15.000 Euro manevi tazminat talep etmiştir.

Hükümet meblağlara itiraz etmiştir.

Maddi tazminat ilişkin olarak AİHM, 6/1 ve 6/3 (c) maddeyle uyumlu davanın sonucunun ne olacağına ilişkin tahminde bulunamayacağı kanısındadır. Bu nedenle maddi tazminat ödenmemesine hükmeder.

AİHM, manevi tazminata ilişkin olarak, hakkaniyete uygun surette, 2000 Euro ödenmesine hükmeder.

AİHM ayrıca en uygun telafi biçiminin, başvuranın, talep etmesi halinde, AİHS'nin 6. maddesinin şartlarıyla uyumlu olarak yeniden yargılanması olacağı kanısındadır (bkz. *Salduz*).

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran ayrıca ulusal takibatlardan doğan masraflar için 744 Euro, AİHM önünde meydana gelen masraflar içinse 8247 Euro talep etmiştir. Taleplerini desteklemek amacıyla, çeşitli masraflar ve avukatlık masraflarına ilişkin faturalarla İstanbul Barosu'nun ücret çizelgesine dayanarak hazırlanmış bir ücret sözleşmesi sunmuştur.

Hükümet bu meblağlara itiraz etmiştir.

AİHM'nin içtihadına göre, yargılama giderleri, ancak gerçekliği ve gerekliliği kanıtlandığı ve makul bir meblağ olduğu takdirde başvurana geri ödenir. Bu davada, AİHM, sahip olduğu belgeler ve yukarıda belirtilen ölçütler ışığında, başvurana tüm başlıklar altında 3700 Euro ödenmesine hükmeder.

C. Gecikme faizi

AİHM, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar vermiştir.

AİHM YUKARIDAKİ GEREKÇELERE DAYANARAK, OYBİRLİĞİYLE

1. Başvurunun *kabuledilebilir olduğuna*;

2. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinin, başvuranın avukatı olmaksızın işkence altında alındığı iddia edilen ifadelerini kullanması nedeniyle AİHS'nin 6/1 ve 6/3 (c) maddesinin *ihlal edildiğine*;

3. Başvuranın AİHS'nin 6. maddesi kapsamındaki diğer şikayetlerini ayrı olarak incelemenin gerekli olmadığına;

4. (a) Savunmacı Devlet'in, başvurana, AİHS'nin 44 § 2. maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, uygulanabilecek her tür vergiyle beraber, ödeme gününde geçerli olan kur üzerinden Türk Lirası'na çevirerek izleyen meblağları *ödemesine*,

(i) Uygulanabilecek her türlü vergi ile beraber 2000 Euro (iki bin Euro) manevi tazminat,

(ii) Başvurana uygulanabilecek her türlü vergi ile beraber yargılama gideri olarak 3700 Euro ödenmesine (üç bin yedi yüz Euro),

(b) Yukarıda anılan üç aylık sürenin aşılmasından ödeme gününe kadar geçen süre için Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın gecikme faizi olarak *uygulanmasına*;

5. Başvuranın adil tazmin talebinin kalan kısmının *reddine*,

KARAR VERMİŞTİR.

İngilizce hazırlanmış, AİHM İç Tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddeleri uyarınca 6 Ekim 2009 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Sally Dollé

Zabıt Katibi

Françoise Tulkens

Başkan

AİHS'nin 45/2 maddesiyle Mahkeme İç Tüzüğü'nün 74/2 maddesi uyarınca, Hakim Andras Sajó'nun mutabık görüşü bu karara eklidir.

S.D.
F.T.